

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

หลักสูตรอาชีพ การสานผาซีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคลองเขื่อน

- ☐ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ☒ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม
☐ กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ ☐ กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ ☐ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมา

การสานผาซีมีมานานตั้งแต่สมัยสุโขทัยโดยเริ่มจากการนำวัสดุใกล้ตัว เช่น ต้นหวาย หรือไม้ไผ่มาดัดแปลงเป็นภาชนะครอบอาหาร เพื่อป้องกันการฝุ่นละอองและแมลงต่าง ๆ เป็นการทำเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ในการเก็บอาหารให้สะอาดปราศจากสิ่งสกปรก ซึ่งในปัจจุบันเห็นว่าคนเริ่มที่จะเห็นความสำคัญและนำมาใช้ในครัวเรือนเป็นจำนวนมากขึ้น

ปัจจุบันนิยมนำเส้นหวายเทียมมาประยุกต์ใช้ในการสานแทนวัสดุจากธรรมชาติ เช่น หวาย หรือ ไม้ไผ่ เพราะมีความคงทน และง่ายต่อการเก็บรักษาและมีลวดลายที่สวยงาม และรูปทรงต่าง ๆ เป็นที่น่าสนใจและการจัดทำใช้ในครัวเรือน การสานผลิตภัณฑ์จากเส้นหวายเทียม เช่น การทำกรเป่า การทำตะกร้า หรือผาซี เป็นต้น เป็นอาชีพที่น่าสนใจอย่างมากเป็นสามารถเป็นพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นเรื่อยมา นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในครัวเรือนได้เป็นอย่างดี

จากการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในชุมชนโดยกลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความสนใจ และต้องการมีรายได้เสริมให้กับตนเอง ซึ่งมีความประสงค์เข้ามาฝึกอาชีพเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสานผาซีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม การจัดทำหลักสูตรการสานผาซีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม จัดเป็นหลักสูตรในกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม และได้ตอบสนองตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทรัพยากรที่มีสามารถจัดหาได้ และเพื่อเป็นช่องทางในการขยายอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาคนให้ได้รับการศึกษา พัฒนาอาชีพและการมีงานทำ สามารถสร้างรายได้อาชีพให้มีความมั่นคง

หลักการของหลักสูตร

การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพโดยสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้มีการพัฒนา หลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียนโดยให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียน และประชาชนทั่วไป เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ การค้าขาย การเกษตร ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) และอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีความสุข สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ การต่อยอดอาชีพเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ การเพิ่มศักยภาพในการผลิต ส่งเสริมความรู้เรื่องบรรจุกฎภัณฑ์ และการส่งเสริมการขายผ่านระบบออนไลน์ โดยให้อยู่ในกระบวนการจัดทำหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและการบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง ให้ครบกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีงานทำ และมีรายได้

ดังนั้น การจัดทำหลักสูตร การสานผาซีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม จัดเป็นหลักสูตรในกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม เป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) ให้กับผู้เรียนที่มีความสนใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับตนเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จุดหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การใช้วัสดุอุปกรณ์ วัตถุดิบ ในการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม

๒. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน การสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม

๓. ผู้เรียนสามารถออกแบบการบรรจุภัณฑ์

๔. ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพเสริม ลดรายจ่าย สร้างรายได้

กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการมีอาชีพใหม่ (New Skill)

ระยะเวลา

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง แบ่งเป็น

ทฤษฎี ๕ ชั่วโมง

ปฏิบัติ ๓๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องการประกอบอาชีพการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม	๑. ความสำคัญของประกอบอาชีพการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ๑.๒.๑ ความต้องการ ของตลาด ๑.๒.๒ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบ ในการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ๑.๒.๓ การออกแบบการบรรจุภัณฑ์ ๓. ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง ความสำคัญของอาชีพการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ๒. ศึกษา ความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจากผู้รู้ ผู้ประกอบการในชุมชนความต้องการของตลาด การลงทุน และกระบวนการผลิต การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ วัตถุดิบ	๕ ชม.	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				๓. วิทยากรกับผู้เรียน ร่วมกันวิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการ ประกอบอาชีพ ตลอดจนผู้เรียน สามารถนำไป ประกอบอาชีพที่ เป็นไปตามความ พร้อม และศักยภาพ ของผู้เรียน		
๒	ทักษะอาชีพการสาน ผ้าสี่ประยุกต์จาก เส้นหวายเทียม	เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ ทักษะอาชีพการ สานผ้าสี่ประยุกต์ จากเส้นหวาย เทียม	๑. ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพ การสานผ้าสี่ประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ๑.๑ การคัดเลือก วัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบ สำหรับใช้การสานผ้าสี่ประยุกต์ จากเส้นหวายเทียม ๑.๒ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการ ประกอบอาชีพการสานผ้าสี่ประยุกต์ จากเส้นหวายเทียม ๒. ขั้นตอน การสานผ้าสี่ประยุกต์ จากเส้นหวายเทียม กระบวนการจัดการเรียนรู้ - อธิบายความสำคัญของการประกอบ อาชีพการทำผ้าสี่จากเส้นหวายเทียม - อธิบายขั้นตอนการทำผ้าสี่จากเส้น หวายเทียม - ตัดเส้นหวายเทียมความยาวประมาณ ๑๐๐ ซม. จำนวน ๒๐ เส้น ขนาด ๑๙๐ ซม. จำนวน ๓๖ เส้น เส้นพัน รอบวง ๗ เมตร จำนวน ๑ เส้น เส้นวง ล่าง ๑๕ เมตร จำนวน ๑ เส้น - นำรูดเล็ก ๒๘ รูด แล้วใช้ปากกาขีดไว้ จนรอบวงรวม ๘ ช่อง แล้วนับวงที่ ๒ กับวงที่ ๓ เหมือนกัน นำแผ่นพลาสติก กลมยึดติดกับวงบนและติดมือจับโดยใช้ ตะปูในการยึดติด - วัดเส้นหวายเทียมขนาด ๓๒ ซม. ตัด ให้เท่ากันทุกอันรวม ๒๒๔ ชี่ นำเส้น	วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกันฝึกปฏิบัติ พร้อมการอธิบายการ สานผ้าสี่ประยุกต์จาก เส้นหวายเทียม ๑. การคัดเลือก วัสดุ อุปกรณ์ วัตถุดิบ ขั้นตอน วิธีการทำ ๒. สาธิต/ลงมือปฏิบัติ จริง	-	๓๕ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			หวายเทียมเสียบที่วงกลางให้ทะลุผ่าน แล้วนำปลายไปเสียบที่วงเล็กโดยเริ่มจากจุดที่ขีดไว้ ๘ ชิด รอบวงโดยเว้นระยะห่างระหว่างวงที่ ๑-๒ ประมาณ ๕ ซม.โดยรอบ - เมื่อได้ระยะที่ต้องการแล้วเสียบเส้นหวายเทียมซี่ที่เหลือโดยเสียบซี่ตรงกันข้ามไปเรื่อย ๆ ประมาณ ๓๒ ซี่ เสียบปลายเส้นกับวงที่ ๓ วงล่างสุด โดยดูจุดที่ขีดไว้ - สานต่อจนเสร็จถึงจุดที่ขีดไว้ - เสียบเส้นหวายเทียมที่เหลือทั้งหมด โดยค่อย ๆ เสียบข้ามฝั่งไปมาเรื่อย ๆ - เสียบเส้นหวายเทียมที่เหลือทั้งหมด โดยค่อย ๆ เสียบข้ามฝั่งไปมาเรื่อย ๆ (ต่อ) จนครบ ๒๒๔ ซี่ (ต่อ) - หยอดกาวที่วงบนกับวงกลางเพื่อเพิ่มความแข็งแรง ๓. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ๔. ดูแลรักษาเพื่อการจำหน่าย			

สื่อการเรียนรู้

- ๑. ใบความรู้การสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม
- ๒. วิทยากร ได้แก่ นางสาวชญญานุช หนาจันทร์ ให้ความรู้การสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม
- ๒. วัสดุ อุปกรณ์ วัสดุดิบ ที่นำมาใช้ในการฝึกปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

เกณฑ์การวัด และ ประเมินผล

- ๑. การประเมินความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระเรื่อง การสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม ร้อยละ ๒๐
- ๒. การประเมินทักษะการปฏิบัติ ร้อยละ ๔๐
- ๓. การประเมินคุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ ร้อยละ ๔๐

เครื่องมือวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ
 - แบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจ ๒๐ คะแนน
๒. การประเมินทักษะการปฏิบัติ
 - แบบสังเกตการปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้ / การจัดกิจกรรม ๑๐ คะแนน
 - การสาธิต / แสดงขั้นตอน / วิธีการปฏิบัติ ๒๐ คะแนน
 - การมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา) ๑๐ คะแนน
๓. การประเมินคุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ
 - การสังเกตชิ้นงาน ๓๐ คะแนน
 - ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ๑๐ คะแนน

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....นางสาวชญานุช หนาจันทร์.....หลักสูตร.....การสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม....

จำนวนชั่วโมง.....๔๐.....ชั่วโมง.....(เรียนวันละ.....๕....ชั่วโมง)

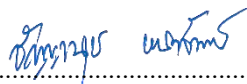
วันที่.....๒๓-๒๘ , ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ และ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘.....เวลาเรียน.....๙.๐๐-๑๕.๐๐.....น.

สถานที่จัดการเรียน ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลบางโรง หมู่ ๒ ตำบลบางโรง อำเภอกลองเชื่อน

จังหวัดฉะเชิงเทรา

วัน เดือน ปี	เริ่มเวลา-ถึงเวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	บรรยายให้ความรู้เรื่อง - ช่องทางการประกอบอาชีพและความสำคัญในการประกอบอาชีพ - การคัดเลือกวัสดุในการสานฝาชีประยุกต์จากเส้นหวายเทียม - แหล่งที่มาของวัสดุ - การออกแบบตราสินค้าบรรจุภัณฑ์ และการจำหน่าย สาธิตการทำ และลงมือปฏิบัติ - ตัดเส้นหวายเทียมความยาวประมาณ ๑๐๐ ซม. จำนวน ๒๐ เส้น ขนาด ๑๙๐ ซม. จำนวน ๓๖ เส้น เส้นพันรอบวง ๗ เมตร จำนวน ๑ เส้น เส้นวงล่าง ๑๕ เมตร จำนวน ๑ เส้น	เรียนวันละ...๕...ชม.
๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - นำรูวงเล็ก ๒๘ รู แล้วใช้ปากกาขีดไว้จนรอบวงรวม ๘ ช่อง แล้วนับวงที่ ๒ กับวงที่ ๓ เหมือนกัน นำแผ่นพลาสติกกลมยึดติดกับวงบนและติดมือจับโดยใช้ตะปูในการยึดติด	เรียนวันละ...๕...ชม.
๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - วัดเส้นหวายเทียมขนาด ๓๒ ซม. ตัดให้เท่ากันทุกอันรวม ๒๒๔ ชี้นำเส้นหวายเทียมเสียบที่วงกลางให้ทะลุผ่านแล้วนำปลายไปเสียบที่วงเล็กโดยเริ่มจากจุดที่ขีดไว้ ๘ ชีต รอบวงโดยเว้นระยะห่างระหว่างวงที่ ๑-๒ ประมาณ ๕ ซม. โดยรอบ	เรียนวันละ...๕...ชม.
๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - เมื่อได้ระยะที่ต้องการแล้วเสียบเส้นหวายเทียมชีที่เหลือโดยเสียบชีตรงกันข้ามไปเรื่อย ๆ ประมาณ ๓๒ ชี เสียบปลายเส้นกับวงที่ ๓ วงล่างสุด โดยดูจุดที่ขีดไว้	เรียนวันละ...๕...ชม.
๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - สานต่อจนเสร็จถึงจุดที่ขีดไว้ - เสียบเส้นหวายเทียมที่เหลือทั้งหมดโดยค่อย ๆ เสียบข้ามฝั่งไปมาเรื่อย ๆ	เรียนวันละ...๕...ชม.

วัน เดือน ปี	เริ่มเวลา-ถึงเวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - เสียบเส้นหวายเทียมที่เหลือทั้งหมดโดยค่อย ๆ เสียบข้าม ฝั่งไปมาเรื่อย ๆ (ต่อ) จนครบ ๒๒๔ ซี่	เรียนวันละ...๕...ชม.
๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - หยอดกาวที่ว่างบนกับวงกลางเพื่อ เพิ่มความแข็งแรง พักไว้ให้กาวแห้งสนิท	เรียนวันละ...๕...ชม.
๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘	๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	ลงมือปฏิบัติ (ต่อ) - นำฝาชีที่กาวแห้งแล้วนำมาตากาแลนที่น้ำมันเคลือบเงา เพื่อกันน้ำ กันชื้นและกันเชื้อรา แล้วนำไปตากแดดให้แห้ง สนิท - ตรวจสอบดูความเรียบร้อยและความถูกต้องครบถ้วนของ ชิ้นงาน บรรยายให้ความรู้เรื่อง - การเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม - การเก็บรักษา - การคิดคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาขาย - การสร้างช่องทางในการขายแบบออนไลน์ และการขาย ในชุมชน - คุณธรรมในการประกอบอาชีพ	เรียนวันละ...๕...ชม.

ลงชื่อ..........วิทยากร

(นางสาวชัยญาณุช หนาจันทร์)

วันที่....๑๖.../....มิถุนายน.../....๒๕๖๘....